

Alegat 19.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zażądanych przez krajową Radę szkolną dodatkowych kredytów na r. 1878.

Wysoki Sejmie!

Pismem z dnia 29. Maja 1878 L. 4890, którego odpis dołączamy \cdot/\cdot , wezwani zostaliśmy przez krajową Radę szkolną o wyjednanie u Wys. Sejmu dodatkowych kredytów na rok 1878. a to:

1. dla Rubryki I. „Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych“ w sumie 19.247 zł.
2. dla Rubryki V. „Remuneracye i zapomogi“ dla katechetów na czas od 1. Września do końca Grudnia 1878 5.610 zł.

Dla wyjaśnienia stanu rzeczy przytaczamy rachunek z obrotów odnośnych Rubryk budżetu szkolnego:

Uchwałą z dnia 8. Kwietnia 1876 przyzwolił Wys. Sejm, ażeby uzyskać się mające w Rubr. I. zaoszczędzenia, zostały użyte na zaliczki zwrotne dla gmin (Rubr. XV.) na budynki szkolne w ciągu roku 1876; — zaś uchwałą Sejmową z 28. Sierpnia 1877 przedłużono prawo użycia powyższych zaoszczędzeń do wysokości . 120.424 zł. 16 ct. w ciągu lat 1877 i 1878.

W Rubryce przeto I. nie pozostało nic z roku 1876. do rozporządzenia na dalsze lata.

Na rok 1877. przyzwolił Wys. Sejm w Rubr. I. kredyt w kwocie .	160.000 zł.
zaś uchwałą z dnia 29. Sierpnia 1877 dodatkowy kredyt w kwocie .	25.000 „
razem .	185.000 zł.

Krajowa Rada szkolna wydała z tego Radom szkolnym okręgowym na

zasiłki bezwrotne	174.706 zł.	
„ zwrotne	48.200 „	222.906 „
przeto przekroczyła budżet w Rubr. I. o		37.906 zł.

Na rok 1878. przyzwolił W. Sejm w tejże Rubr. budżetu szkolnego 209.000 zł. zaś wedle dołączonego do preliminarza na rok 1879. wykazu zreorganizowanych w r. 1878. szkół ludowych, tudzież dochodów i wydatków funduszków szkolnych okręgowych, wynosi sprawdzona kwota potrzeb na rok 1878 228.247 „
 przeto nad kredyt przyzwolony — więcej o 19.247 zł.,
 o których dodatkowo przyzwolenie krajowa Rada szkolna uprasza.

W Rubryce XV. (obecnie XIV.) „Zasiłki i zaliczki zwrotne dla gmin na budynki szkolne“ było dochodu na r. 1877:

a)	przeznaczone z Rubryki I. zaoszczędzenie z roku 1876, o którym wspomniano powyżej	120.424 zł.
b)	uchwalona w budżecie na r. 1877. kwota	100.000 „
	razem	220.424 zł.

Z tego wydano w roku 1877 99.389 „

Zostaje więc suma zaoszczędzona 121.035 zł.

do rozporządzenia w r. 1878, oprócz uchwalonej w budżecie na rok 1878 kwoty 30.000 „

Lecz, gdy krajowa Rada szkolna, jak już na wstępie wykazano, przekroczyła w r. 1877. wydatek w Rubr. I. o 37.906 „
 a w innych Rubrykach także okazują się przekroczenia, przeto przytaczamy tu wynikiłości ogólne z lat 1876 i 1877 z przedłożonych nam rachunków.

Z porównania rzeczywistych wynikiłości z budżetem, — wynoszą:

1)	za rok 1876. zaoszczędzenia ogółem	158.174 zł.

Z tego przeznaczył Wys. Sejm — jak już na wstępie wspomniano, — na zasiłki zwrotne w latach 1877 i 1878 120.424 „

pozostało zatem zaoszczędzenie z roku 1876, a raczej nie zużyta dotacya na korzyść funduszu krajowego 37.750 zł.

2)	Na rok 1877.	

Wys. Sejm uchwalił na dniu 4. Kwietnia 1876 budżet:

a)	wydatki	338.842 zł.
----	-------------------	-------------

b)	dochody	87.095 „
----	-------------------	----------

c)	niedobór z funduszu krajowego pokryć się mający	251.747 zł.
----	---	-------------

Odłączając rachunek dochodów zupełnie, ponieważ takowymi zarządza Wydział krajowy odrębnie i osobno rachunek składa, zauważa się, że suma uchwalonych na rok 1877. wydatków w kwocie 338.842 zł.

uległa zmianie, bowiem uchwałą Sejmową z dnia 29. Sierpnia 1877 przyzwolono dla Rubr. I. kredyt dodatkowy 25.000 „

i przyzwolono dla Rubr. XV. zaoszczędzenia z r. 1876, o których była mowa powyżej w kwocie 120.424 „

Przyzwolony zatem wydatek na r. 1877. wynosił ogółem 484.266 zł.

Z tego krajowa Rada szkolna wydała rzeczywiście 415.227 „

przeto pozostaje zaoszczędzenie 69.039 zł.,

które w myśl uchwały Sejmowej z 28. Sierpnia 1877. przeniesione być ma do rozporządzalności krajowej Rady szkolnej na zaliczki zwrotne dla gmin na rok 1878.

Z przeniesienia . . . 69.039 zł.

Kwota ta różni się od wykazanej powyżej przy zestawieniu wykazywalności Rubr. XV. sumy zaoszczędzenia . . . 121.035 „
o . . . 51.996 zł.

Ponieważ w innych Rubrykach są przekroczenia a mianowicie:

w Rubryce I. o . . . 37.906 zł.
" " II. o . . . 17.392 „
" " VI. i XIII. o . . . 3.034 „

do tego różnica w Rubr. XV. (XIV.) kwoty wydanej
99.389 do kwoty budżetowej 100.000 zł. . . 611 „
razem 58.943 zł.

przeto po odtrąceniu od tego zaoszczędzonej w innych Rubrykach kwoty . . . 6.947 „
pozostaje jak wyżej różnica . . . 51.996 zł.

Różnica ta, a raczej przekroczenie w dopiero wykazanych Rubrykach jest uzasadnione potrzebą i po części ustawą finansową z r. 1877., upoważniającą krajową Radę szkolną do przenoszenia oszczędności z Rubryki jednej na potrzeby Rubryk innych. Zresztą wydatek w Rub. I. kwoty 48.200 zł. na zasiłki zwrotne odpowiada przeznaczeniu Rubryki XV. (XIV.).

Na rok 1878. przeto pozostaje kwota rozporządzalna z r. 1877 69.039 zł.,
która w połączeniu z uchwaloną na rok 1878. w Rubr. XIV. kwotą . . . 30.000 „
razem . . . 99.039 zł.

użyta być ma na zasiłki zwrotne dla gmin.

Po dzień 20. Lipca 1878. zaasygnowano na te cele . . . 20.620 zł.
pozostaje przeto do rozporządzenia w II. półroczu 1878 . . . 78.419 zł.

Nadto wpłyną do dochodów oprócz preliminowanych w Rubryce IX. zwrotów w kwocie . . . 800 zł.
inne, a mianowicie dane w roku 1877. w kwocie . . . 48.200 „
okręgowym Radom szkolnym zaliczki zwrotne.

Z tych przeto pokryć będzie można żądany przez krajową Radę szkolną kredyt dodatkowy na rok 1878. do Rubr. I. w kwocie 19.247 zł.

Co się zaś tyczy dodatkowego kredytu na remuneracye i zapomogi dla katechetów za czas od 1. Września do końca Grudnia 1878. w kwocie 5.610 zł. w. a., to zadanie to krajowej Rady szkolnej stoi w ścisłym związku z wnioskiem krajowej Rady szkolnej, o zmianę art. 14. ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. Dziennik ustaw krajowych Nr. 251, wedle którego koszta opłacenia nauczycieli religii przeszłyby na kraj. W sprawozdaniu swoim z dnia 23. Lipca 1878. L. 38968 oświadczył się Wydział krajowy przeciw przyjęciu na teraz na kraj wyższego ciężaru nad ten, którego wymaga rzeczony art. 14. powyższej ustawy z 2. Maja 1873. Odwołując się przeto do powodów zawartych w tem naszym sprawozdaniu i w konsekwencji wyłożonego tamże zapatrywania się, nie możemy i tu poprzeć wniosku krajowej Rady szkolnej na udzielenie dodatkowego kredytu na rok 1878. w kwocie 5.610 zł. w. a.

Dla tego popierając tylko pierwszy ustęp żądania krajowej Rady szkolnej Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się krajowej Radzie szkolnej dodatkowy kredyt na rok 1878. w kwocie 19.247 zł. w. a. na zasiłki dla okręgowych Rad szkolnych w Rubryce I.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 23. Lipca 1878.

Marszałek krajowy:

Hr. Ludwik Wodzicki w. r.

Członek Wydziału krajowego i sprawozdawca:

Oktaw Pietruski w. r.

Odpis

pisma c. k. krajowej Rady szkolnej de dato Lwów 29. Maja 1878. L. 4.890/78, wystosowanego do Wydziału krajowego.

Według wykazu załączonego do tutejszej odezwy z dnia 28. Maja 1878. do L. 4414, którą przedłożono świetnemu Wydziałowi krajowemu preliminarz krajowego funduszu szkolnego na rok 1879., wynosi na rok 1878. niedobór okręgowych funduszków szkolnych na pokrycie wydatków z utrzymaniem zorganizowanych szkół ludowych połączonych 228.246 zł. 61¹/₂ ct. czyli w okrągłej sumie 228.247 zł. a. w.

Ponieważ Wys. Sejm krajowy uchwalając budżet krajowego funduszu szkolnego na rok 1878. na Rubrykę I. „zasiłki dla okręgowych funduszków szkolnych“, miasto preliminowanej przez c. k. krajową Radę szkolną kwoty 220.000 zł. przyzwolił tylko kwotę 209.000 zł. a kwota ta nie wystarcza na pokrycie wykazanego na rok 1878. niedoboru okręgowych funduszków szkolnych, gdyż brakuje do zupełnego pokrycia tego niedoboru kwoty 19.247 zł. 61¹/₂ ct. a. w., przeto uprasza c. k. krajowa Rada szkolna świetny Wydział krajowy o wyjednanie u Wysokiego Sejmu krajowego przyzwolenia na rok 1878. na Rubrykę I. „zasiłki dla okręgowych funduszków szkolnych“, dodatkowego kredytu w okrągłej sumie 19.247 zł. a. w.

Tak znaczny niedobór okręgowych funduszków szkolnych na r. 1878. ztąd pochodzi, że nauczycielom, którzy w ciągu roku 1877. uzyskali patenty kwalifikacyjne, podniesiono w ciągu tego roku ich dotychczasową płacę na płace etatowe co najmniej 300 zł. w. a. wynoszące, a prócz tego znacznej liczbie nauczycieli jakkolwiek nie kwalifikowanych jednak w toku egzaminu będących a w poruczonych im szkołach gorliwie i skutecznie pracujących, musiano, ażeby mieli niezbędne środki utrzymania, podnieść ich dotychczasowe częstokroć 100 zł. rocznie nie wynoszące płace do 200 lub 250 zł. a. w. Na wydatek spowodowany tem podwyższeniem płac nauczycieli w ciągu roku 1877. nie reflektowano przy składaniu preliminarza krajowego funduszu szkolnego na rok 1878, gdyż składano ten preliminarz na podstawie preliminarzy okręgowych funduszków szkolnych na rok 1877. z początkiem roku 1877. przedłożonych, mając przy tem głównie na względzie tylko rzeczywiste wydatki okręgowych funduszków szkolnych na rok 1877. przypadające, o ile przy składaniu tych preliminarzy już rzeczywiście zachodziły.

Oprócz powyższego dodatkowego kredytu na Rubrykę „zasiłki dla okręgowych funduszków szkolnych“ na rok 1878. uprasza c. k. krajowa Rada szkolna świetny Wydział

krajowy o wyjednanie kredytu w kwocie 5.610 zł. a. w. na spłnienie remuneracyi katechetom za czas od 1. Września do końca Grudnia 1878.

W tym względzie powołuje się c. k. krajowa Rada szkolna na swoją na wstępie powołaną odezwę, w której odnośnie do Rubryki V. preliminarza krajowego funduszu szkolnego na rok 1879. wykazano potrzebę ustanowienia od 1. Września 1878. remuneracyi dla katechetów z krajowego funduszu szkolnego.

Kwota powyższa potrzebna na remuneracyę dla katechetów za czas od 1. Września do końca Grudnia 1878. stanowi nowy wydatek na rok 1878. i wynosi trzecią część wstawionej do preliminarza krajowego funduszu szkolnego na rok 1879. w Rubrykę „na remuneracyę dla katechetów“ kwoty 16.830 zł. a. w.

d. j. w.

